

Cr-146-III/Shell.

zdaią się zaprzatać Politycznemi i Handlownemi Projektami, skutku jednak szczęśliwości tego Bogactwa nie widać, który w Postronnych Narodach nie umnieysza się, ale co raz wzmacza. Znakiem to jest, żeśmy ieszcze nie dostrzegli tych Szródków, mocą których bogacą się już dawno Postronne Narody. Były już nam w prawdzie odkrywane te Szrodki, przez ważne Projekta oświeconych Osób; lecz My na nie-
 szczęście swoje, wołamy nad niemi długą Teorją bawić się, niż doświadczać; a tym samym, czas za czasem, co raz dalej późniemy się, i w ten czas może zechcemy rzucić się silno do nich, kiedy będą tak ściśnione od Postronnych, że już nie będzie nam można, ani tknąć się onych, póki więc iasnieie nam to szczęśliwe *Panowanie*, za którego blaskiem, możemy odkryć ogromny Handel Polski; rzucmyż się razem wszyscy, złączywszy Siły Państweczne i Prywatne, do Handlu, tak, iak czynią wszystkie inne Narody, a będziemy i My tak bogaci, iak i oni.

Wszystkich Narodów Handel, zawisł iedynie na uformowaniu Handlowych Kompanii, bez których, ani *Hollandya*, co Bogactwy śynie na cały Świat, a będąc tylko Siedliskiem Bagien, i ogołoconą z Produktów własnych, nigdyby nieprzyszła do tego ogromnego Handlu, na którym cała iey Potęga i Exystencya się załadza, gdyby w iey łonie nie były posformowane owe Wschodne i Zachodne Kompanije; a te Kompanie, nie miałyby swoich Pomysłności i Akuratności, gdyby nie miały ułatwionych Transportów i Kommunikacyi wnętrznęj i zewnętrznęj. Te zaś ułatwienia na tych czterech Szródkach, zdaią się, że zawisły.

zwszy.

1^{ty}. Na Spławności Rzek, i onych Kanałami połączeniu.

2^{gi}. Na poprawie Dróg i Gościńców.

3^{ci}. Na prowadzeniu Łodziopłynności, i rozmnożeniu Zaprzęgów.

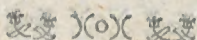
4^{ty}. Na regularnie cyrkulujących Pismach Handlowych, uwiadomiałących o Produktach, Towarach, Fabrykach, ich Cenie, i Sposobach, zbycia, i nabycia.

Pytam się teraz, gdzież są u nas te Szrodki ułatwione? nie mówię już o poprawie Spławności, o poprawie Dróg, o rozmnożeniu Łodziopłynności, i Zaprzęgów: bo do ułatwienia tych trzech Szrodków, potrzeba znacznych wydatków, albo ze Skarbu Powśzechnego, albo z uformowanych Kompaniów, czego gdy jeszcze nie mamy, dziwić się nie trzeba, że nie naśladuiem w tym Postronnych Narodów.

Lecz mówię tu do czwartego Szrodka, to jest: że nie mamy *Pism-Handlowych*, regularnie cyrkulujących Kray, uwiadomiałących o Fabrykach, Produktach, Towarach; ta rzecz warta podziwienią, że przy tylu Królewskich Drukarniach, ten Szrodek tak wcale jest zaniedbany. A wszakże bez tego Szrodka, ani Kompanie Handlowe, ani żaden Prywatny Handel, pomyślnym byź nie może.

Wszędy są u Postronnych, nie tylko w Hollandyi, ale w Anglii, Moskwie, i innych Państwach rządnych to Gazety, to Zurnale, to Dykeyonarze Handlowe, my iedni tylko nic tego nie mamy.

Jeśli mamy Gazetę, to ta, jako Gazeta, różne Wiadomości mieści, a mieszając różności, nie znajdzie miejsca na Wiadomości Handlowe, iak do tad od początku swojego, nie-

ukazała iefzcze tego nie podobieństwa, aby w iednym Arkufzu miefzcząc Wiadomości Zagraniczne, mieścić mogła razem ciągle Wiadomości Handlowe.

Znalazły się wprawdzie *Pisma Peryodyczne*, za szczęśliwego terażnieyszego Panowania, przez które w różnych Wiadomościach wiele się Narod oświeca: bo i tego dawniey nie mieliśmy, ale i te Pisma mając w zamiarze miefzczenia różnych Materyi; nie mogą w Materyach Handlowych, dokładnie wſzystkich udofłateczniać. Trzeba więc koniecznie, udzielnego Handlowego Pisma, regularnie co Mieſiąc, cały Kray cyrkulującego.

Tego, gdy dotąd nie mieliśmy, ani żadnego na to Fundufzu niſkad nie było. Otóż pewne Towarzystwo formuje takie Piſmo, pod tytułem *Dziennik Handlowy*, w którym nayodległey, ieden od drugiego żyjący Obywatel, i w tak rozległym Kraju, wygodnie miewać mogą Wiadomości Handlowe.

Te Piſmo ſkładać ſię będzie z naſtępujących Artykułów.

ARTYKUŁY DZIENNIKA HANDLOWEGO.

I. Artykuł o Targach Kraiowych Produktów.

Handel Polſki naywięcėy zawiſł na Produktach Kraiowych; wiadomość więc ich, dla kaźdego, iak nayłatwieyſza; czyż nie ieſt potrzebna? tak n.p. —

Gdzie? w którym Wpiewodztwie, lub ſławnieyſzym Mieſcie? znayduią ſię różne Produkta do zbycia? lub kto ich potrzebuie? iaka ich Cena? Wielość, i Jakość? w którym Roku, lub Mie-

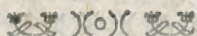
Miejsca, była wyższa, lub niższa? gdzie znaczniejsze onych Składy, lub Ssypy? iaki ich Transport? czy Lądowy, czy Wodny? i do kogo o to Referencya? &c.

Wiadomość taką, miałże Kray w jakimkolwiek Piśmie? Obywatele dzielący się na trzy Prowincye, tak rozległego jeszcze Kraiu, mieliż kiedy podobną łatwość takich Wiadomości? Wszak dotąd żadnym Publicznym Piśmie, Obywatele Wielko-Polscy, o Obywatelach Litewskich i Mało-Polskich. *Et econverso*, nie byli uwiadamiiani wzajemnie o Produktach Kraiowych. Nie wiedziała iedna Prowincya o drugiey, którego Roku? w co? która obfituje? lub na czym której zbywa? a nie wiedząc tego, iakżeż mogła wewnętrzny swój Handel szczęśliwie prowadzić; a co większa, iakżeż mogła Karystą Kraiową miarkować, której się teraz powszechnie lękamy.

Dla tych to Wiadomości Niedostatku, i najwyższa Zwierzchność Kraiowa, chcąc porozumieć Karystą, musiała aż Uniwersałem zobowiązywać Woiewodztwa, dla uczynienia sobie dokładnych Wiadomości Produktów. Co najlepiéy poznać można z tych słów Uniwersału.

"Zadamy po Was &c. W ich Woiewództwie, Ziemi i Powiecie, *respective*, iaki był Roku tego Urodzay, iak wiele Ziarn chybia od przeszłorocznego Urodzaju." &c. &c.

Ten Wyraz iasno pokazuje, że potrzebne są Wiadomości Publiczne o Produktach Kraiowych, i że ich dotąd nie mamy. Otóż Towarzystwo *Dziennika Handlowego*, nieśie tę Przyługę Kraiowi, umieszczając w ninieyszym swym Piśmie, Artykuł Wiadomości o Produktach Kraiowych, i chociaż nie w tym sposobie,

bie, iak w Innym rządnych Kraiach, że po ka-
żdych Zniwach, oddają się Tabele wszystkich
Zbiorów, z tych układa się Mafsa ich w całym
Kraiu, i uwiadomia się o tym Powfszechność,
przez Publiczne Piſma; a dopiero z tych wia-
domoſci, i Zwierzchność Naywyżſza umie brać
miarę pożytecznych Rządów, i Obywatele wie-
dzą łatwiej, iak Handel miarkować. Takich
Wiadoſci, gdy i ſama Zwierzchność,
mieć nie ſpodziewa się, iak wyraża w Uniwer-
ſale tymże; więc i w tym Dziele, nie podobna,
aby mogły się znajdować.

Donoſić ſię zatym w tym Artykule będzie,
o Wiadoſciach tych, co ſą podobne, to ieſt;
o Wiadoſciach *Targów Kraiowych*, z któ-
rych Drogoſci, lub Tannoſci, łatwo można wno-
ſić i o Karyſtyi Kraiowej, a łatwiej ieſzcze
miarkować Handel.

Artykuł przeto ten, będzie mieyſcem wol-
nym na takie Wiadoſci, aby tylko raczyli
Miaſta donoſić o Targach, co z chęcią darmo
będą drukowane.

Ze zaś Handel Polſki roſciaga ſię ieſzcze
i na wywozie tychże Produktów za Granicę;
więc Wiadoſć Ceny naſzych Produktów, i
w Zagranicznych Miaſtach, z któremi Handel
prowadziem, potrzebną bydź zdaie ſię.

Za czym naſtępującv Artykuł, uwiado-
miać będzie o *Targach Zagranicznych*.

Artykuł 2. o Targach Zagranicznych.

Wiadoſć Targów Zagranicznych na na-
ſze Produkta, ieſt to tak potrzebna Han-
dlowi Polſkiemu, iak Pochodnia w ciemney no-
cy, przyſwiecająca Podróżnemu; a iako Po-
dró-

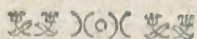

drożny przy świetle Pochodni, wystrzegać się może i przewidywać wszystkie nieszczęśliwości ciemnoty; tak Handlujący przy *Wiadomości Targów Zagranicznych* oświecać się może, czy lepiej mu za Granicę sprowadzać? czy lepiej w Kraju zbyć, podług *Wiadomości Artykułu 1.* Bo dotąd Przedawca Produktów Kraiowych, nie mając żadnej *Wiadomości o Targach i Cenach Zagranicznych*, na oślep musiał się już trzymać *Zagranicznej wiadomości Drogi*, i tam często sprzedawać taniej, aniżeli w Kraju. Trzebaby więc koniecznie poprzedzać *Handel Polski Wiadomościami Targów Zagranicznych*; tak *n.p.*

Jaka jest Cena w tym, lub owym Miesiącu, Conto Courant, Prys-Courant, Kurs Wexlów Kupieckich. &c.

Prawda, że *Wiadomość* ta będzie przy trudna; gdyż wszelkie *Komercyjne Arcana*, udzielają się tylko samym interesowanym Osobóm, nie zaś całemu *Publiko*; a te przez ukrycie, bogacą się tylko *Miasta Zagraniczne*, z nami *Handlujące*, i nasi *Kupcy*, jako posiadający tę tylko *Wiadomość*; cała zaś *Powszechność Kraiowa*, nie mogąc łatwo mieć téj *Wiadomości*, musi koniecznie szkodować. Coż tu ważniejszego? czy gdyby cały *Kraj* na *Handlu* szkodował, przy ukryciu tych *Wiadomości*? a *Prywatni* tylko bogacili się? czy gdyby odkryć te *Arkana*, przez *Gorliwość* czyiego *Dobrego Patriotyzmu*, i wszystkim zarówno wymierzyć, *Wiadomość* wolnego bogacenia się przez *Handel*.

Uprasza zatem *Towarzystwo Dziennika Handlowego* całego *Gorliwego Publikum*, życzącego polepszenia *Handlu Kraiowego*, ażeby przez miłość *Dobra Powszechnego*, raczy-

li nadysłać Wiadomości Targów Zagranicznych, zwłaszcza ci, co mają Handel: z Gdańskiem, Królewcem, Rygą, Memlem, Nitawą, Lipawą, Chersonem &c: ci więc Handlujący, łatwoby mogli co Mięsiąc miewać takie Wiadomości, a mając tę łatwość, za cóżby nie mogli udzielić onéy całemu Kraiowi, mianowicie, gdy Druk nie ich kosztować nie będzie.

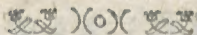
Ze zaś Handel Polski, oprócz *Wiadomości Produktów* w Kraiu i za Kraiem, zasadza się i na *Wiadomości Fabryk Kraiowych*; więc następujący Artykuł, traktować będzie o *Fabrykach Kraiowych*.

Artykuł 3. o *Fabrykach Kraiowych*.

Niedostatek *Fabryk Kraiowych*, i niewiadomość tych, które już są w Kraiu, że znaczną Zgubę Kraiowi przynoszą, każdy dobry Patriota jest o tym przekonany. Ten to pono Niedostatek, jest największym Zródłem wychodu za Granice, owych kilkadziesiąt Milionów, przypominanych Nam na Seymie 1780. przez najpierwszego Senatora dzisiejszego Prymasa, który ostrzegał Naród od ostatniéy Zguby, rzekł te Słowa: -

" Nie można tu zamilczeć, o smutnym na-
 " der Widoku *Handlu Naszego*. Niedostatku *Ma-*
 " *nufaktur Kraiowych*, i *Zbytkach*, które nie-
 " zabawem zupełnie ogołociwszy Kray z Pie-
 " niędzy, zamkną Nam razem wszelkie Zrzo-
 " dla Publicznych i Prywatnych Dochodów. Z
 " dwuletniém tu Kalkulacyi, wychodzących za
 " Granice Pieniędzy, iako też za Nasze Produ-
 " kta wpływających, lekko rachując, ukazując
 " się, iż wyszło za Granice około sto Milio-
 " nów Zł: Poll: a nie weszło iak sześćdzie-
 " siąt

„fiat Milionów za nasze Produkta i Towary.
 „Zadziwi się nie jeden, że nawet Kray Nasz,
 „mógł jeszcze wystarczyć na te czterdzieści
 „Milionów.”

Ten Wyrzaz tak drogi, kogóż nieoświeca,
 że tym corocznym kilkadziesiąt Millionóm wy-
 chodzącym z Kraiu, jest największą przyczy-
 ną Niedostatek Fabryk Kraiowych, lub niewia-
 domość tych, które już są w Kraiu.

Trzeba więc Handel nasz ożywić, Wia-
 domościami Fabr k Kraiowych; np.

W których Województwach, lub Miastach?
znaydują się różnego gatunku Fabryki Kraiowe?
iaka ich Towarów wielość? iakość? i Cena? iaki
posób nabycia? iaki Transport? i do kogo Refe-
rencyja? które Fabryki potrzebują iakich Fabrykan-
tów, Rzemieślników, Robotników; słowem, co się
tylko ściaga do przedania, lub nabycia w Fabry-
kach, wszystko to można pod tym Artykułem,
podać do Wiadomości. &c.

Ze zaś wszystko ten Handel, o którym się
 dotąd mówiło, zawią na *Transporcie Spławnym,*
 lub *Lądowym*; więc w następującym Artykule
 mówić się będzie, najprzód o *Transporcie*
Spławnym.

Artykuł 4. o Transporcie Spławnym.

Jezeli gdzie Transport Spławny jest nie wygo-
 dniwszy i niebezpieczniejszy, tedy Polski.
 O tych więc Niebezpieczeństwach i Niewygodach
 Spławu Polskiego, mówić się pod tym Arty-
 kulem będzie; tak, np.

Gdzie iakie Rzeki? lub Kanaty spławne?
w których miejscach są Niebezpieczeństwa, i Za-
wady, od natury i ręki ludzkiej poczynione? ia-
kiemi

kiemi Sposobami możnaby one uprzętnąć? Gdzie iakie stawnieysze są Przyłtanowiska, i Składy? gdzie są Szpichrze wolne do namięcia, lub prze-
daży? Gdzie są Łodzie, i Statki więkksze do na-
męcia, lub przedania? gdzie onych Warsztaty?
gdzie są Drzewa zdadne do tych Budowli? któ-
re Warsztaty potrzebują iakiego Rzemieślnika? i
gdzie ci Rzemieślnicy znajdują się, &c.

Pod tym Artykułem umieszczają się będą
Taryffy Kraiowe, i Zagraniczne na Spławach
przypadające, ażeby przy zręczney ich Wiado-
mości, nie zawsze Handlujący, był skrzywdzo-
ny w opłacie, &c. &c.

Ze zaś Handel nie na samym Transporcie
Spławnym, ale i na Lądowym zawisł; więc w
następującym Artykule, mówić się będzie, o
wszelkich Wiadomościach, ściągających się do
Transportu Lądowego.

Artykuł 5. o Transporcie Lądowym.

Transport Lądowy zawisł na dobrych Drogach
i Gościncach. Te iak są rzadkie w naszym
Kraiu, każdy przyświadczy, kto tylko gdzie
przejeżdżał przez Polskę, a jeśli gdzie i są nie-
co podobne do dobrych, to i te, tak obciążo-
ne, Mostowym i Groblowym, że Handlujący
wystawiwszy przed się te Monstra Niewygód,
albo wcale się odraża od Handlu, albo z wiel-
ką utratą i przeszkodą handluie. W tym więc
Artykule, traktować się będzie o wszelkich Wia-
domościach, do tego ściągających się; tak, n.p.

Gdzie są iakie Trakty stawnieysze? iakie są
na nich Wygody, lub gdzie czego brakuie? gdzie
są Mostowe, lub Groblowe? iaka ich Cena, po-
dług ordynacyi Kommissyów Skarbowych? w ia-
kich

kich Miasłach? i na jakich Ulicach? znajdować się
publiczne Fary, czyli Bryki? i Furmani? do ja-
kich Miasł? kiedy wychodzą? i gdzie słować
zwyczajli? kto ma Powody pod Transport Towa-
row do naczeka? i gdzie o to Referencja? &c.

Zaś wizerunek te 5 Artykułów Handlu,
najwięcej zwyczajli się ułatwić przez Kontra-
kty i Jarmarki, więc w następującym Artyku-
le o Kontraktach i Jarmarkach, traktować się
będzie.

Artykuł 6. o Kontraktach i Jarmarkach.

Kontrakty i Jarmarki, są to Duszą Han-
dlu, o nich więc jak najłatwiejszych Wia-
domościach, wszelki Handlujący, zawsze pra-
wie informowany być powinien; tak np.

Co do Kontraktów.

W jakich Miasłach są Kontrakty? jak dłu-
go trwające? jakie na nich spodziewane Nego-
cyacye? kto ma mieć na nich Summy do leczenia?
biorący też Summy, jakie ma wypuścić Dobra? &c.

Jeśli by kto na kontraktach teraźniejszych
Dubieńskich nie skończył zamierzonych Inte-
reś w, a miał jakie Summy, lub Dobra do prze-
negocjowania w czasie późniejszym, niech o
tym uczyni dokładną Referencją do Dziennika
Handlowego, którego Drukiem gdy się obwie-
ści całej Powierzchności, może będzie szcze-
śliwszym w Negocyowaniu, aniżeli na Kontra-
ktach.

Co do Jarmarków.

Gdzie? kiedy przypadają? z jakimi Wol-
nościami, i Wygodami?

Ta Wiadomość tym będzie dokładniejszy, im dokładniejszy będą Doniesienia od Dziedziców Miast, w których te Jarmarki bywają. Doniesienia takie pono pożyteczniejsze byłyby, aniżeli owe na Karteluszach Uwiadomienia, które jak prędko rozrzucają się, tak prędko jeszcze giną, i albo żadney, albo bardzo małą przynoszą wiadomość.

Ze zaś wszelki Handel poşpolicie zwykły się układać po Miastach; więc Wiadomość Miast i ich opisanie, zdaje się, że Handlowi wielką pomocą byłoby. Zaczynam następujący Artykuł traktować będzie o Miastach, mianowicie Handlowych.

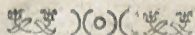

Artykuł 7. o Miastach.

Wszelkie rządne Kraie, mają w Publicznych Doniesieniach opisanie swych Miast, mianowicie Handlowych, ażeby Handlujący przybywszy do Miasta, nie tracił czasu w wyszukiwaniu potrzebnych swych Rekwizytów, ale przy pomocy takowych Opisań wprędce zaspakaiał swe potrzeby. Polska tylko nie ma tak potrzebnych Wygód, przybywszy kto do iakiegokolwiek Miasta, np. do *Warszawy*, musi wprzód dni kilka strawić na rozpatrzeniu się, nim się dopyta czego, i poulatwia swe potrzeby. Gdyby więc i w téy okoliczności, nie cierpiał Handel zwłoki, i przeszkody iakiéy, będzie w tym Artykule opisanie Miast, tak, np.

Wiele które Miasto ma Mieszkańców? na iakiéy Ulicy znajduje się co potrzebnego do Handlu? Gdzie są Kupey sławniejsi? gdzie jest co Osobliwszego, lub warte Wiadomości? gdzie Domy zaieżne, czyli Goşcinne? Gdzie są sławiey-

wniejsze Kassenhauzy? gdzie są Domy do przedania, lub najęcia, mianowicie iak w Warszawie nazywają Komorne. &c.

Ze zaś i Dóbr Przedąż, Zastawa, i Aręda, jest znaczną częścią Handlu; więc w następującym Artykule udzielane będą Wiadomości o Dobrach.

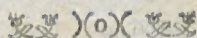
Artykuł 8. o Dobrach nieruchomych.

Ponieważ większa część Gotowizny Kraiowéj, cyrkuluie się na Przedażach, Zastawach, i Arędach Dóbr nieruchomych, aniżeli na Handlu, więc słusznie należy uwiadomić o tych Kapitałach, iako większą część Handlu zastępujących; a zatem, i Wiadomość tych Dóbr, koniecznie jest potrzebna; tak, np.

Po których Woiewództwach są Dobra do Przedaży? Zastawy, i Arędy? iaka ich Sytuacya? Jntrata? i do kogo Referencya? &c

Te uwiadomienia tym będą dokładnieysze, im dokładniéy będą opisane od Dziedziców. I ten sposób uwiadomienia o Dobrach, spodziewać się należy, że będzie pożytecznieyszy, i wygodnieyszy, aniżeli przybijać po Kancellaryach Doniesienia: które tyle tylko uwiadomią, ile kto przyidzie do Kancellaryi; i to te Woiewództwo, gdzie są te Kancellarye; a do tego Kartki te, nigdy długo nie są: bo lada kto odedrze; i w tych Kartkach obszernie i dokładne Opisanie byź nie może. Lepiéy więc niech ci Ichmość, co mają Dobra Przedać, Zastawić, lub Arędować, niech iak naydokładniéy opiszą one, i przysłą do *Dziennika Handlowego*, który Drukiem swoim uwiadomi, nie tylko iedną Kancellaryą, ale cały Kray, a im wię-

cý

cęć będą o czym wiedzieć, tym zawsze wię-
cę na to będzie Kupców.

Ze zaś Handel nayistotniej zasadza się
na uformowaniu Kompanii Handlowych; więc
w następującym Artykule uwiadomić się bę-
dzie o tych Kompaniach.

Artykuł 9. o Kompaniach Handlowych.

Kompanije w Handlach, są to iak Fundamen-
ta w Budynkach, i dla tego wszędy w po-
stronnych Kraiach staraia się iak naywięcej o
nayogromnieysze Kompanije, iako o Fundament
Handlu. Polska iedna tylko o to się nie stara,
i iezeli który Patryota podał do tego Proiekta,
to i te, albo nie wszystkim są wiadome, al-
bo zaniebane; gdyby więc zachęcić Kray do
formowania podobnych Kompaniów, traktować
się w tym Artykule będzie.

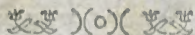
*O Proiektach dawniejszych i nowych, Kra-
iowych i Zagranicznych, do uformowania Kom-
panii Handlowych służących; uwiadomić się bę-
dzie i o tych Kompaniach, które już są w Kra-
iu. Słowem, o wszystkim tym mówić się bę-
dzie w tym Dzienniku, co tylko ściagać się
może do Handlu, aby tylko Powszechność chcia-
ła z swoihey strony przłożyć Gorliwośći, do-
nosząc o wżvstkich Okolicznościach Handlo-
wych Nam, a My niepożaluem i Pracy i Expensy.*

Sposób Adresu do tego Działa.

Każdy chcący co donieść, podług Artykułów
namienionych, lub bydz w iakięj Mate-
ryi Handlowey zainformowanym, niech napi-
sze iak chce, i co chce, i zapieczętowałszy,
niech za adresuie, tak *n.p.*

Do

Do Dziennika Handlowego. w Warszawie.

Osoby w Warszawie mieszkające, oddawać mogą takie Adresy, do *Expedycji Dziennika Handlowego*, na Ulicy Franciszkańskię, na Rogu Naliwek w Kamienicy Kaszuby No: 2258.

Osoby zaś po Prowincyach za Warszawą mieszkające, mogą podług tegoż Adresu, sposobem Listu przesyłać, z tym tylko warunkiem, aby one były *Franco* przesyłane, to jest opłacane na miejscu, za oddanie i odbieranie; aby przynajmniej Towarzystwo nie miało *Expensy* na opłacaniu Poczty, jeśli darmo wszelkie Doniesienia ofiarne się przyjmować do Druku.

Sposób nabycia tego Dzieła.

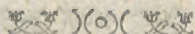
Dzieło to będzie przedawane, albo przez *Prenumeratę*, albo *Częściami*.

Przez *Prenumeratę* kosztować tylko będzie, na Rok za 12. Miesiący, czyli Części Zł: 18.

Częściami kupując, każdy Miesiąc kosztować będzie Zł: 2. a czasem i więcej, podług wielości Arkuszy.

Prenumerata na to Dzieło może być po całym Kraju, gdzie się tylko kto znajdować będzie, płacąc na Poczcie Warszawskiej Zł: 18., u którego z fwych Korespondentów JJ. PP. Sekretarzów Poczsztamtu Warszawskiego. Można także i u J. P. Kulwińskiego będącego w Kancellaryi Dyrektoryum generalnego Poczsztamtu Warszawskiego; każdy więc *Prenumerant* odbierze regularnie co Miesiąc, aby tylko nad-

gło-

głosił się względem tego do J. Pana *Zymermana* Kontrolera Jeneralnego Pocztamtu Warszawskiego, lub do tych, u których będą Prenumerować, dokładnie wyrażając miejsce swojego Mieszkania, iak dalekie jest, od której Poczty.

Częściami kupować można; teraz tylko w Warszawie w Expedycyi Dziennika Handlowego.

Będą i inne Mieysca, na których to Dzieło Częściami przedawane być może, iak skoro poczynione będą Umowy z niemi, o czym późniéy uwiadomi się Publikum.

A teraz uprasza się tylko JJ. PP. Pocztmistrzów całego Kraiu, aby wczesnie uwiadomili *Expedycyą Dziennika Handlowego*, jeśli będą chcieli utrzymywać Przedaz Częściami tego Dzieła, dla swoich Korespondentów, aby można było uwiadomić Publikum o tym.

N O T A.

Tym czasem takowe w ogólności Dzieła tego rozporządzenie, uczyniło Towarzystwo, które potym iasniéy i porządniéy w szczególności okaże się, iak o każdym z osobna Artykule mówić się będzie; a mówiąc o każdym z osobna, lepiéy wyjaśniony zostaje cały Łanuch, wiążący wszystkie Okoliczności Handlowe.

Osobnym Doniesieniem, lub w Gazecie uwiadomi się Publikum, kiedy *Część I. Dzieła* tego wynidzie.